

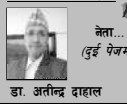
नव ज्ञानचेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

चर्चित गायक प्रकाश सपुलेले करिअरको ठोसो फिल्म 'पूर्ण बहादुर'को सारङ्गीको छायांकन सुरु गरेको छ । जेठ २४ गते ओसलढुङ्गास्थित रुमजाटारमा क्याम्पेरा रिफ्लेक्ट र क्याम्प बोर्ड पूजाअज्ञा गरेपछि सुरु गरिएको छायांकनमा पहिलो दृश्य नै प्रकाशसहित बालकलाकार जाजिन पौडेलको सिधिएको थियो । सरोज पौडेलले निर्देशन सगलालेको फिल्ममा विजय बराल, लुक्लु मुसाल, अजना बराहली, माओलेने गुरुङ, देशभक्त खनाल, बुद्धि लामा, मोहनराज सापकाेट, विनोद चौधुरी, स्वयम्भू केसी (बालकलाकार) लगायतको पनि अभिनय गरेको छ ।

आजको विचार...

डा. अतीन्द्र दाहाल

अभिलेता अनजोल केसी अर्को फिल्म 'जेरी अन टा'को तयारीमा जुटिसकेका छन् । यही जेठ अन्तिमबाट छायांकन गर्न लागिएको फिल्ममा उनको जेडी अभिनेत्री अना शर्मासँग बाँधिने निरिपत लड्साकेको छ । फिल्ममा अर्की शर्मा अभिनेत्रीको पनि प्रवेश भएको छ । ती अभिनेत्री अचल शर्मा हुन् । फिल्मका निर्माता सरोज चौधुरीले फेसबुकमा स्टारटस लेख्दै 'श्री ए' निरिपत भएको जनाएका थिए । तर, उनले ठोस अभिनेत्रीको नाम भने सार्वजनिक गरेको छैनन् । खाए, टेपे 'ए' अचल हुनसक्ने आँकलन धेरैको थियो । उनले फिल्ममा आफू आबद्ध भएको पुष्टि गरेकी छन् । उनले भनेकी छन् 'हे, न 'जेरी अन टा' गर्दैछु ।'

□ वर्ष २८ □ अंक ३१० □ शेरु १ जेठ २७ गते आइतबार 9 June 2024, Sunday □ पृष्ठ संख्या 8 मूल्य रु ५/-

संक्षिप्त समाचार

तिनाउ खोलामा डुबेर एकको मृत्यु

पाल्पा, जेठ २६/तिनाउ खोलामा डुबेर एक जनाको मृत्यु भएको छ । जिल्लाको तिनाउ गाउँपालिका -३ भुम्सास्थित तिनाउ खोलामा नुहाउने क्रममा डुबेर एक जनाको मृत्यु भएको हो । शनिबार विहान साथीहल्लारी खोलामा नुहाउन पुगेका भारतको कानपुरका ३५ वर्षीय फहीम अहमदको खोलामा डुबेर मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय पाल्पाका प्रहरी नायब उपरीक्षक सुगन्ध श्रेष्ठले जानकारी दिए । उनका अनुसार खोलामा डुबेर गम्भीर घाइते भएका अहमदलाई लुम्बिनी प्रवेशिक अस्पताल बुटवलमा उपचारका लागि लीएकोमा डाक्टरले मृत घोषणा गरेका हुन् । उनिहरूी आएका २ जना साथीहल्ले खोलाबाट उद्धार गरेर अहमदलाई अस्पताल पुर्याएका थिए । घटनाको विषयमा थप अनुसन्धान भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयले जनाएको छ ।

लायन्सको चौथो क्याबिनेट बैठक तानसेनमा ५ जिल्लाका ७ सय लायन्स सदस्यहरु सहभागी

आन्तरिक पर्यटक प्रवर्द्धनमा सहयोग पुग्नेमा विश्वास

रामचन्द्र रायमाजी
पाल्पा, जेठ २/सामाजिक क्षेत्रको अग्रणी संस्था लायन्स क्लबको चौथो क्याबिनेट बैठक पाल्पाको तानसेनमा भएको छ । लायन्स क्लब इन्टरनेशनल डिप्टि क ३२५ पि नेपालको क्याबिनेट बैठक शनिबार तानसेनस्थित श्रीनगर डबली परिसरमा भएको हो ।

लायन्स क्लब इन्टरनेशनल डिप्टि क ३२५ पि नेपालको आयोजना र पाल्पामा सञ्चालित एरिया -२ सबै लायन्स क्लबहरूको अतिथ्यतामा बैठक भएको हो । बैठकमा क्लबहरूले गरेको कामको समीक्षा तथा आगामी कार्ययोजनाको विषयमा छलफल गरिएको थियो । पाल्पा पर्यटकीय क्षेत्र भएकोले त्यसको विकास र विस्तारमा टेवा पुगोस् भन्ने उद्देश्यले लायन्सको क्याबिनेट बैठक तानसेनमा राख्न सफल भएको कार्यक्रमका संयोजक तथा एरिया -२ का चिफ लयन भिमबहादुर श्रेष्ठले बताए । बैठकको उद्घाटन तथा स्वागत लायन्स डिप्टि क गभर्नर पिपमजेण्ड लयन अर्जुनमान सैजुले गरेका थिए ।

आत्मसम्मान बढाउन र लायन्सहरूको संस्थागत विकासमा योगदान दिन बैठक आयोजना गरिएको बताए । उनले भने, 'शुन्दर नगरी तानसेनमा स्थानीय उत्पादन, कला र संस्कृतिको प्रवर्द्धन, स्थानीय व्यापार, व्यवसाय, आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक प्रवर्द्धन, धार्मिक, सांस्कृतिक र प्राकृतिक क्षेत्रको सम्भावनाको खोजी गर्न बैठकले सहयोग पुर्याने विश्वास लिएका छौं ।' लयन सैजुले सामाजिक कार्यमा निरन्तर लागेकै कारण क्लबले विभिन्न अवार्डहरू जित्न सफल भएको बताए । उनले क्लबले अवार्ड पाउनु भने कै क्लबमा आवद्ध

सबै सदस्यको सफलता रहेको धारणा व्यक्त गरे । सैजुले अहिले सम्म सम्मानित भएकाहरूलाई जिम्मेवारी बोध गर्न समेत आग्रह गरे । उनले भने, 'सफलता र सम्मान पायी भन्दिमा आफ्नो जिम्मेवारी भने विर्सन हुँदैन ।' बैठकमा क्लबका निर्वातमान गभर्नर लयन नवराज चौधुरी, प्रथम भाईस डिप्टि क गभर्नर लयन बालराम भट्टराई, वर्ष २०२४/२०२५ का निर्वाचित गभर्नर लयन पुरुषोत्तम भक्त प्रधानाङ्ग लगायतले क्लबको वर्तमान अवस्था, भावी योजनाका बारेमा आ-

सचिवको प्रतिवेदन र कोषाध्यक्ष दिनेश प्रसाद श्रेष्ठको प्रतिवेदन पारित गरेको छ । वर्ष २०२३/२०२४ का लागि चयन भएको नेतृत्वको यो अन्तिम क्याबिनेट बैठक रहेको कोषाध्यक्ष श्रेष्ठले बताए । उनका अनुसार क्लबमा ३ हजार ७ सय सदस्य रहेका छन् । क्लबले अहिलेसम्म ५ हजार बढी गतिविधि गर्न सफल भएको बताइएको छ । क्लबले कार्यक्रमकै अवसरमा लायन्स क्लब अफ काठमाडौं मालरानी ग्याँ सदस्य क्लबको रुपमा जोडेको छ ।

...**बाँकी विषय पेसमा**

सर्पले डसेमा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु

- सर्पले डसेका व्यक्ति आत्तिन सक्छन्, सान्त्वना दिऔं,
- आफ्नो नजिक सर्पदंश उपचार केन्द्र कहाँ छ ? जानकारी राखौं
- सर्पले डसेका व्यक्तिलाई तुरुन्त अस्पताल वा सर्पदंश उपचार केन्द्र पुर्याऔं,
- सवारी साधनमा घाइतेलाई बसाएर सर्पले टोकेको ठाउँलाई मिलेसम्म मुटुको सतहभन्दा तल पारी लैजाऔं,
- भ्रारफूकलगायतका गलत परम्परागत उपचार विधिद्वारा नलागौं,

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

मोदी बने भारतको तेस्रो पटक प्रधानमन्त्री, आज शपथ लिदै

शपथ ग्रहण समारोहमा भाग लिन नेपालका प्रधानमन्त्री नयाँदिल्ली जाँदै

पाल्पा, जेठ २६/भारतको प्रधानमन्त्रीमा नरेन्द्र मोदी पुनः नियुक्त भएका छन् । राष्ट्रपति द्रौपदी मुर्मूले औपचारिक रूपमा उनलाई प्रधानमन्त्री निर्वाचितको रूपमा नियुक्त गरेकी हुन् ।

भाजपा नेता मोदीले आज साँझ ऐतिहासिक तेस्रो कार्यकालको लागि शपथ लिँदै छन् । लोकसभा निर्वाचनमा भाजपाले एकल बहुमत नल्याएपछि मोदी नेतृत्वमा 'डेमोक्रेटिक अलायन्स'को तर्फबाट प्रधानमन्त्री बनेका हुन् । गत मंगलबार चुनावी परिणाम घोषणा भएको थियो । अघिल्ला दुई निर्वाचनमा भाजपा एक्लैको बहुमत आएको थियो । यसपटक भने भाजपाले बहुमत ल्याउन सकेन । तर, एन डीएममा आबद्ध दलहरूको बुधवार बसेको बैठकले मोदीलाई सर्वसम्मत नेता चयन गरेपछि उनी प्रधानमन्त्री बन्ने पक्का भएको थियो । भारतमा लगातार तीनवटा चुनाव जित्ने तेस्रोपटक प्रधानमन्त्री बन्ने दोस्रो व्यक्ति मोदी बनेका छन् । यसअघि उक्त रेकर्ड जवाहरलाल नेहरूको नाममा थियो । अहिले

भारतको चुनावी नतिजा र विकसित हुँदै गएको घटनाक्रमलाई नेपालमा पनि नजिकबाट हेरिँदै छ । एकल बहुमतको राजबाट गठबन्धन सरकारको नेतृत्व गर्दै गर्दा मोदीको नेपाल नीति कस्तो रहला भन्नेमा यहाँ बढी चासो छ । नेपालसँगको सीमा समस्यामा विदेश मन्त्रालयले तत्कालीन रूपमा सन्तुलित कूटनीतिक संवाद गर्न नसक्दा दुई देशले फरक-फरक नक्सा

प्रधानमन्त्री बन्दै आएका छन् । प्रधानमन्त्री प्रचण्ड नयाँदिल्ली जाँदै प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल प्रचण्ड भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीको शपथ ग्रहण समारोहमा भाग लिन आज नयाँदिल्ली जान लागेका छन् । विश्वीबारको मन्त्रपरिषद बैठकले प्रधानमन्त्री दाहाल शपथ ग्रहणमा जाने सम्बन्धमा निर्णय गरेको थियो । उनीसहित ५ जना सहभागी हुने छन् । मन्त्रपरिषदले शनिबार विहान भारत जाने टोलीको नाम तय गरेको हो । प्रधानमन्त्री दाहालकोसाथमा कानुनमन्त्री गिरी, परराष्ट्र सचिव सेना खम्साल, दाहालकी स्वकीय सचिव गंगा दाहाल र विधायक महापाल सहभागी हुने छन् । मोदीले यसअघिजस्तै आफ्नो शपथ ग्रहण समारोहमा छिमेकी देशका सरकार प्रमुखलाई निमन्त्रणा गरेका हुन् । शपथ ग्रहण समारोहमा नेपालबहेब बंलादेश, माल्दिभ्स, भुटान, श्रीलंका, मौरिसस र सेसेलसका सरकार/राष्ट्रप्रमुख सहभागी हुने भारतीय सञ्चारमाध्यमहरूले जनाएका छन् ।

कृषि

कागती खेतीमा रमाउँदै सिभिल इन्जिनियर

दाङको घोराही उपमहानगरपालिका-१६, तेरीटे गाउँमा चार बिघा जमिनमा दुई वर्षयता 'सुन कागती-१' प्रजातिका १५ सय बिरुवा हुँदै छन् । यीमध्ये आधाभन्दा बढी बिरुवामा फल लाग्न सुरु भएको छ । कागती खेती गर्ने कृषक हुन् स्थानीय बासिन्दा ४० वर्षीय प्रतीकराज जोशी । पढाइले उनी इन्जिनियर हुन् । इन्जिनियरका रूपमा १० वर्षभन्दा बढी काम गरे । चार बिघा जमिन चार खण्डमा विभाजन गरेर तारबाले घेरेका छन् । चारै खण्डका लागि अलगअलग प्रवेशद्वार राखेका छन् । दुवानीमा सजिलो हो भने चार वटा द्वार राखेको भन्छन् । चार-चार मिटरको दूरीमा बिरुवा रोपेका छन् । 'तेरीटे कागती फर्म' नाम राखेर व्यावसायिक कम्पनी दार्ताको प्रक्रियामा अघि बढेका छन् । कागती खेतीको जमिन केही आफ्नो र केही भाडाको हो । हाल वार्षिक ६६ हजार रुपैयाँ भाडा तिर्दै छन् । प्रतीकराजले कागती खेतीकाको बीचमा आफ्ना लागि एउटा घर पनि बनाएका छन् । नौचामा ठाउँ-ठाउँमा सिस्ती टिभी क्यामेरा जडान गरेका छन् । दुई वर्षयता उनको बसाइ बगैँचामै छ । उनी बगैँचा हेरचाहमा खट्छन् । बढी जान सहयोगी कर्मचारी छन् । दुई काम गर्नुपर्ने आवश्यकताअनुसार दैनिक ज्यालामा काम गराउँछन् । यसरी काम गर्ने स्थानीयवासी नै हुन्छन् । भूमिगत पानी तागेर बिरुवामा थोपा सिँचाइको प्रबन्ध गरेका छन् । खेती नजिकै रहेको पुर्खौली घर पनि जीर्णोद्धार गर्दैछन् । उनी अब गाउँमै बस्ने र खेतीमै लाग्ने निर्णयमा पुगेका छन् । भन्छन्, 'अबको जीवन कृषि कर्म गर्दै यतै (गाउँमै) बित्ताउने हो, यतै रमाउने हो ।'

उत्पादनशील जमिन कसरी उपयोग गर्ने होला भन्ने सोचाइ आउँथ्यो ।' उनी किसानका लागि प्रेरक हुन सक्ने कृषि कर्म गर्न चाहन्थे । कोरोना भाइरस संक्रमण महावायुधि (कोभिड-१९) का कारणले लकडाउन भएको समयमा सबैकै उनी पनि फुसिँदा थिए । त्यही समय उनले कागतीबारे खोज गर्ने अवसर पाए । फलफूल र तरकारी खेती सम्बन्धी किताबहरू पढे । कागतीबारे पढ्दै जाँदा उनले अरू फलफूलको तुलनामा आर्थिक हिसाबले बढी लाभदायक हुने, रोग-कीराको असर कम हुने, तुरुन्तै बजार पुऱ्याउन नसके जोगाएर राख्न सकिने र रोपेको तीन वर्षमै उत्पादन लिन सकिने थाहा पाए । उनले कृषिका जानकारीहरूसँग सोधखोज गरे । त्यही क्रममा सुन कागती-१ तराई क्षेत्रमा राम्रो उत्पादन हुने र सरकारले पनि सिफारिस गरेको थाहा पाए । उनी चितवन लगायत तराईका केही ठाउँमा गएर जानकारी लिए । आफ्नो खोजपछि कागतीको खेती गर्ने निर्णयमा पुगे । प्रतीकराजका एक जना साथी परासीमा कृषि व्यवसायमा थिए । उनले साथीलाई भेटेर परामर्श लिए । साथीले कागतीको खेती गर्न र लोकन्त क्युरा पाल्न सल्लाह दिए । अन्ततः उनले बाँभो बसेको आफ्नो जमिनसम्मै भाडामा समेत लिएर आगमिक तरिकाले कागती खेती गर्ने निर्णय गरे । दुई वर्षयति साउनमा पर्वत जिल्लाबाट कागतीका बिरुवा ल्याएर रोपे । उनका अनुसार पर्वतबाट ल्याएर रोपेसम्ममा एउटा बिरुवाको खर्च करिब दुई सय रुपैयाँ पर्न गयो ।

कागतीमा उनी पूर्ण रूपमा प्रांगारिक मन प्रयोग गर्छन् । गोबर र भारपातबाट आफैँ प्रांगारिक मल बनाउँछन् । काठमाडौँ बस्दा पनि कौरीखेती गरेका थिए, आफैँ प्रांगारिक मल बनाउँछन् । मले कठिनै रासायनिक मल प्रयोग गरेको छैन । जुनसुकै भाग पनि रासायनिक मल स्वास्थ्यका लागि बराबर हुन्छ, उनी भन्छन्, 'मैले उत्पादन गरेका फलफूल म आफू पनि उपभोग गर्छु । अरूले पनि निर्यक्त उपभोग गर्न सक्नु भन्ने मेरो चाहना हो ।' अबको एक वर्षपछि कागती बेच्न थाल्ने उनको योजना छ । एउटा बोटले एक वर्षमा सरदर कम्तीमा ५ किगो कागती दिनेछु भन्ने उनको विश्वास छ । यसो भयो भने उनले १५ सय बोटबाट वार्षिक ७ हजार ५०० केजी कागती बेच्नेछु तर उनले १२ सय बोट सम्मको उत्पादन अपेक्षा गरेका छन् । उनी भन्छन्, 'मेरो विश्वासअनुसार उत्पादन भयो मलाई पुग्छ ।' उनका अनुसार कृषिबाट कमाइ गर्नु त छँदै छ तर उनको उद्देश्य कमाइ मात्र होइन । भन्छन्, 'कामाजुभन्दा पनि आफ्नै ठाउँमा काम गरेर रमाउनु र अरूका लागि उदाहरण बन्न मेरो उद्देश्य हो ।' कृषि कर्म सधैंको आवश्यकता हो भन्ने उनको धारणा छ । उनका अनुसार कुनै व्यक्तिले कृषि कर्म गर्नु वा नगर्नु, व्यक्तिगत स्वतन्त्रताको कुरा भए पनि उत्पादनशील जमिन बाँभो बस्नु राज्यका लागि ठूलो घाटा हो । उनलाई जुनसुकै बेला अमेरिका जान पाउने सुविधा छ । काठमाडौँमा छर छ तर उनी दाङको पुर्खौली घरमै रमाउन चाहन्छन् । 'म जुन बेला पनि अमेरिका जान पाउँछु ।

यहाँ (तेपालमा) बस्दा काम नगरी खान लाग्दा पुग्ने सम्पत्ति, उनी भन्छन्, 'यसो भनेर म भोजमस्तीमा रमाउन चाहन्छु । कृषिमा काम गर्न चाहन्छु । अमेरिका पनि जान्छु तर उता बाँस्नु, घुमफिर गरेर आउँछु ।' प्रतीकराजका लागि कागती खेती व्यावसायिक कृषिको सुरुवात हो । उनी क्रमशः विविधता थप्दै अघि बढ्ने योजनामा छन् । कागतीको काम सुरु गरेपछि आफ्नो साहो एक बिघा जग्गामा बासमती धान पनि रोप्न थालेका छन् । 'हामी खेती त गरिरहेका छौँ तर त्यो परम्परागत र गुजाराबन्धी मात्रै छ । अनि ठूलो परिमाणमा गरी, व्यावसायिक रूपमा गरी, उनी भन्छन्, 'उत्पादन भएपछि व्यापारी आफैँ आउँछन् । उचित मूल्य पनि प्राप्त हुन्छ ।' **-नेतोपाटी डटकम**

हावाहुरीले दुई हजार पाँच सय बिघा क्षेत्रफलको केरामा क्षति

जिल्लामा लगाइएको केरामा केही दिनअघि आएको हावाहुरीले ठूलो क्षति पुऱ्याएको छ । चितवन केरा उत्पादक सैका अध्यक्ष माधवप्रसाद घिमिरेका अनुसार केही दिनबत्ता आएको हावाहुरीका कारण जिल्लामा लगाइएको दुई हजार पाँच सय बिघा क्षेत्रफलको केरामा क्षति पुगेको हो । पूर्वी चितवनमा लगाइएको केरामा बढी मात्रामा क्षति पुगेको उनले बताए । उनले भने, 'पूर्वी चितवनको रत्ननगर, कालिका र खैरहनी नगरपालिकामा लगाइएको केरामा ठूलो क्षति भएको छ ।' जिल्लामा लगाइएको

४० लाख ८७ हजार पाँच सय केरामा क्षति पुगेको उनले बताए । उनका अनुसार पसाएर फल लाग्ने समयका केरामा हावाहुरीका कारण क्षति पुगेको छ । सैका महासचिव जनक पन्तका अनुसार हावाहुरीका कारण केरामा १२ करोड बराबरको क्षति भएको प्रारम्भिक अनुमान गरिएको छ । सतरी जना व्यावसायिक किसानको केरा पूर्णरूपमा क्षति भएको छ भने अन्यको आंशिक क्षति भएको उनले बताए । १० प्रतिशत किसानले केराको विमा गरेको र १० प्रतिशत

रोजगारी नपाएपछि मौरीघार उद्योग सञ्चालन

कास्कीको पोखरा महानगरपालिका-३१ बेगनासका सूर्यप्रसाद लामिछाने मौरीपालनमा जोडिएको १८ वर्ष वित्यो । विसं २०६३ मा दस हजारको लगानीमा दुईबाट घारबाट सुरु भएको उनको मौरीपालन व्यवसाय अहिले 'बेगनास मौरीघार उद्योग'का रूपमा विस्तार भएको छ । सो उद्योगबाट घारसँगै मौरी, मह र मौरीजन्य सामग्री उत्पादन तथा बिक्री हुने गरेको छ । 'मौरीको स्थानीय स्रोत केन्द्रका रूपमा उद्योगलाई विकास गरेका छौँ, हलसम्म एक करोड बढी लगानी भइसकेको छ, ४२ वर्षीय लामिछानेले भने, 'उद्योगमा नार्थिक एक करोड बढीको कारोबार हुन्छ, फर्पट्टै २४/२५ लाख जति आम्दानी छ ।' उद्योगमा छ जनाले रोजगारी पाएका छन् ।

लामिछानेको परिवारका सदस्य पनि मौरी व्यवसायमा तल्लिन छन् । कतै रोजगारी नपाएपछि २४ वर्षको उमेरमा मौरीपालनमा होमिएका लामिछाने अहिले आफैँ रोजगारदाता बन्न सफल भएका हुन् । 'यहाँ उत्पादित मौरीघार पूर्वमा सिन्धुपर्वदेखि देशका विभिन्न जिल्ला र सहरमा पुग्छ, धेरैजसो खपत गण्डकी प्रदेशमै हुन्छ, उनले भने, 'कुनै याममा त गोलासहितको मौरीघारको माग पुऱ्याउने ठीको हुन्छ, मौरीपालन व्यवसायबाट म सन्तुष्ट छु, उद्योगको कामले एकदिवस फुर्दा हुन्छ ।' मौरीसहितको आधुनिक घारको बजार मूल्य र. दस हजार र घारको मात्र र. चार हजार तोकिएको उनले जानकारी दिए । 'गोलासहित वर्षमा १२ सय जति घार उत्पादन र बिक्री हुँदै आएको छ, किसानहरूबाट घार लिन र त्यसको सट्टा किसानलाई मौरीको गोला पनि दिने गरिएको छ, उनले भने । मह मात्रै बेचेर वर्षमा र. आठदेखि दस लाखसम्म जति कमाइ हुने गरेको लामिछानेले सुनाए । उद्योगबाट प्रतिक्रिा र. एक हजार पाँच सयमा मह बिक्री हुने गरेको छ । स्वस्थ र स्वादिलो भएकाले महको माग बढी हुने गरेको उनको भनाइ छ । उनका अनुसार उद्योगमा अहिले तीन सय ५० घार मौरी छन् । वार्षिक १२ सय देखि १५ सय किगोसम्म मह उत्पादन हुँदै आएको छ । मौसम अनुकूल पर्दा मह उत्पादन अफ बढ्ने गरेको उनको भनाइ छ । वर्षको दुई याममा मह उत्पादन हुन्छ । उद्योगबाट मौरीपालनका लागि आवश्यक पत्रमा, भोला, टापीलागायत सामग्री पनि बेच्ने गरिएको छ । लामिछानेले स्थानीय सेरेना जातको मौरीपालन गर्दै आएका छन् । स्वस्थ मह उत्पादनदेखि वातावरणीय सन्तुलन कायम राख्न पनि सेरेना जातको मौरी उत्कृष्ट मानिने उनको भनाइ छ । स्याउका बिरुवामा परागरोचनका लागि मुस्ताडका स्याउ किसानले पनि सोही उद्योगबाट मौरी लगेका उनले बताए । उनले मौरीपालन गर्न चाहाने किसानलाई तालिम पनि दिए । उत्कृष्ट मौरीपालक किसानका रूपमा उनी देशविदेशमा सम्मानित भएका छन् । विसं २०७३ मा राष्ट्रिय युवा परिषद्ले र. ५० हजार नगदसहित उनलाई सम्मानित गरेको थियो । 'सम्मान ग्रहणका लागि जापान पनि पुगु, उनले भने, 'मह सम्बन्धी सम्मेलनमा भाग लिन अमेरिकाकागायत युरोपका विभिन्न देश घुम्ने अवसर पाएँ ।' मौरीलाई शरीरमा राखेर पनि उनी बेलाबेलामा चर्चामा आउँदै गरेका

शिक्षण पेशा छाडेर कृषिमा रमाउँदै

नवलपरासी 'बर्दघाट सुस्तापूर्व'को कावासोती नगरपालिका-१६ का नारायण लामिछानेको दैनिकी हिजोआज कृषि कर्ममा बित्ने गरेको छ । स्नातकोत्तरसम्मको पढाइ पूरा गरेका उनी १४ वर्षको शिक्षणपछि पूर्णरूपमा कृषि कार्यमा खटिएका हुन् । विगत दुई वर्षदेखि उनी माटोसँग खेतिरहेका छन् । स्थानीय विद्यालय र क्याम्पसका अङ्ग्रेजी अध्यापक उनी आफ्नै खेतबारीमा व्यस्त छन् । 'स्नातकोत्तरसम्मको पढाइ पूरा गरेर १४ वर्ष अध्यापन गरेर त मलाई कक्षा कोठामा पढाउनभन्दा कृषि कर्म राम्रो लाग्यो दुई वर्षदेखि पूर्णरूपमा खेतबारीमा रमाएको छु, उनले भने, 'अहिले मेरो आम्दानीको स्रोत नै कृषि हो ।' विगतमा निर्वाहमूखी खेती गर्दै आए पनि पछिल्लो सात वर्षदेखि व्यावसायिक तरकारी खेती गर्दै आएको उनले बताए । कुनै विधादीको प्रयोग नगरी जैविक उत्पादन गरेकाले खेतबारीबाट नै तरकारी बिक्री हुने गरेको उनले बताए । 'मीसमी र बेमोसमी तरकारी खेती गर्ने गरेका छौँ, बढीमास हाप्पा खेतबारी हराभरा हुन्छ', उनले भने, 'उत्पादन भएको तरकारी स्थानीय बजारमा नै खपत हुने गरेको छ ।' अहिले उनको खेतबारीमा लौका धौँला, करेला, बोडी, टमाटर, फसीको मुन्टा उनी खरबुजालगायतका तरकारी फलेको देख्न सकिन्छ । हिजोआज गर्मी सिजन

कतिपय साथी शिक्षण पेशा गरिरहेका छन् तर लामिछाने भने आफ्नै गाउँपरमा तरकारी खेतीबाट खुसी छन् । तरकारी उत्पादनमा दैनिक श्रम गर्दा आफ्नै खेतबारीले विदेशमा पाइनेभन्दा उत्तम रोजगारी मिलेको अनुभूति हुने गरेको लामिछानेले बताए । अधिकांश युवा रोजगारीको खोजीमा विदेशिने क्रम बढ्दो छ । स्वदेशमा रोजगारीको सम्भावना नभएको भन्दै विदेश पस्ने युवाका लागि नारायण लामिछाने प्रेरणाको स्रोत बनेका छन् । उनी स्वदेशमा नै श्रम गर्न सबै युवालाई सुझाउँछन् । **-डिप्लो नेपाल डटकम**

समन्वयात्मक बैठक: जनप्रतिनिधिले राखे समस्या र गुनासा

पाल्पा, जेठ २६/जिल्लाका स्थानीय तह, सुरक्षा निकायसहितको समन्वयात्मक बैठक रामपुरमा भएको छ । जिल्ला समन्वय समितिको आयोजनामा अन्तर-पालिकाबिच अनुभव आदान-प्रदानसँगै विकास निर्माणमा साझेदारी र साभा मुद्दा उठान गर्ने उद्देश्यले बैठक भएको हो ।

बैठकमा पालिकाहरूले एक आपसमा आफ्ना कार्यप्रति, नयाँ अभ्यास र देखिएका समस्याहरू आदान-प्रदान गरेका थिए । अधिकार जमप्रतिनिधिहरूले वित्तिय समानीकरण अनुदानको कटौती, जिल्ला दररेट, नदी तथा खनिजजन्य सामग्रीको उखननुका विषयहरू उठान गरेका थिए । बैठकमा तानसेन नगरपालिकाका प्रमुख सन्तोषनाथ श्रेष्ठले संघीय सरकारले स्थानीय तहलाई विनियोजन गरेको वित्तिय समानीकरण अनुदान कटौती गर्दा योजनाहरू प्रभावित हुने गुनासा गरे । राजस्व बाँडफाँडमा रकम थपघट अनुसन्धानिक भए पनि समानीकरण अनुदान विचमा फरकबल हुन नहुने उनको तर्क थियो । रामपुर नगरपालिका प्रमुख रमणबहादुर थापाले जिल्ला दररेट कम हुँदा उपभोक्ताहरू मार्फतमा परेको बलाउँदै दररेट परिमार्जन गर्नुपर्नेमा जोड दिए । बैठकमा रम्भा गाउँपालिकाका अध्यक्ष विष्णु प्रसाद भण्डारी, तिनाउ गाउँपालिकाका अध्यक्ष प्रेम श्रेष्ठ, बगनासकाली गाउँपालिकाका अध्यक्ष सरस्वती चिदी, रैनादेवी छहरा गाउँपालिकाका अध्यक्ष रम्भाप्रताप भण्डारी, मायागढी गाउँपालिकाका अध्यक्ष यमबहादुर चिदी, पूर्वखोला गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष भागीरथी शर्मा भण्डारी लगायतले जिल्ला भित्रको बेसुक्क काम गर्ने सौका धाराणा बनाएर अघि बढ्नु पर्ने, पालिकाले धेरै लु मरिदा ब्राण्डिङमा काम गरे पनि प्रदेश र संघबाट कानुन निर्माण नहुँदा समस्या भएको, दररेटको विषयमा पटक-पटक आवाज उठाउँदै आए पनि समाधान हुन नसकेको, अनुदान कटौतीले स्थानीय तहको विकासमा समस्या पर्ने, जग्गा मूल्याङ्कनमा रोपनी

अनुसारको दर हुनु पर्नेमा आनामा हुँदा जनगुनासो बढेको लगायतका समस्या तथा गुनासाहरू राखेका थिए । कार्यक्रममा प्रमुख जिल्ला अधिकारी आनन्द प्रसाद कप्लेले स्थानीय तहबाट आएका गुनासोको विषयमा प्रकाश पारेका थिए । कोष तथा लेखाविनियन्त्रण कार्यालयका लेखाविनियन्त्रक शाशिराज खत्रीले जिल्लाको वित्तिय अनुशासनको बारेमा जानकारी गराए । बैठक ११ बजे रामपुर घोषणापत्र जारी गर्दै सकिएको छ । घोषणा पत्रमा जिल्लाको पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि जिल्ला भित्रका पर्यटकीय गन्तव्यहरूलाई सडक, पदयात्रा तथा अन्य पूर्वाधारहरूले एक आपसमा जोडी पर्यटकीय गतिविधि बढाउन योजना बनाई काम गर्ने, नुटवल पावर कम्पनीको विद्युत महशुल वृद्धि विरुद्ध ऐक्यबद्धता जारी गर्ने, स्थानीय दररेट निर्माण गर्ने तथा यथावश्यक जिल्ला दररेट बनाउने विषयमा जिल्ला दररेट तिधारण समितिलाई सुझाव र निर्देशन दिने, आन्तरिक राजस्व बृद्धिका लागि नदीजन्य पदार्थ निकासीका लागि सर्वोच्च अवलतको स्टेअर्डर हटाउन न्यायिक पहल गर्ने, रामपुर कपुरकोट सडकको पारलप खण्डमा रकम विनियोजनका लागि पहल गर्ने उल्लेख छ । त्यस्तै संघ र प्रदेश सरकारबाट आउने अनुदान कटौतले समस्या समाधान गर्न संघ र प्रदेशलाई खबरदारी गर्ने,

आज १२ औं राष्ट्रिय कृषक दिवस मनाइँदै

पाल्पा, जेठ २६/आज १२ औं राष्ट्रिय कृषक दिवस विभिन्न कार्यक्रम गरी मनाइँदै छ । कृषकलाई पनि अन्य पेशाकर्म तथा व्यवसायी सरह कै सम्मान दिनु पर्छ भन्ने आशयका २०७० देखि यो दिवस मनाउन थालिएको हो ।

हरेक वर्ष जेठ २७ गतेलाई राष्ट्रिय कृषक दिवसको रूपमा मनाउने गरिएको छ । दिवसका दिन औपचारिक कार्यक्रमका साथ उत्कृष्ट कृषकहरूलाई पुरस्कार तथा सम्मान गर्ने गरिन्छ । जीवन रक्षात्मक उत्पादनमूलक काममा लागेका कृषकलाई सम्मान गरी दिवस मनाउन राष्ट्रिय कृषक महासंघ नेपाल राष्ट्रिय कृषक दिवस व्यवस्थापन समितिले विनम्र अनुरोध गरेको छ । कृषि पेशालाई प्रवर्द्धन गर्दै, निर्वासमुद्धी कृषिबाट व्यवसायिक कृषिको यात्रालाई पैरवी गरी नेपालमा यस दिवसको विशेष महत्त्व रहेको छ । आउदा पुस्ताहरूमा कृषिको महत्त्व र यसको आवश्यकता बुझाउन दिवसले महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्दछ । समयमा विउमल

नपाहुनु, सिंचाइको अभाव, उच्च मूल्यका कृषि वस्तुमा प्राथमिकता, जलवायु परिवर्तन लगायतका कारण नेपाली कृषकहरू समस्या पर्दै आएका छन् । मकै छुर्ने, धानको बीउ राख्ने तथा तरकारीखेती गर्ने मौसमका बेला मल र बीउ अभाव हुँदा आफूहरू मार्फत परेको कृषकहरूको गुनासो छ ।

सरकारले हरेक वर्ष ल्याउने नीति तथा कार्यक्रम र बजेटमा कृषिसम्बन्धी विषय बुलन्द सुनिए पनि कार्यान्वयन भने प्रभावकारी कसैले हुन सकेन । हरेक वर्ष खेती लगाउने समयमा कृषकले रासायनिक मलका लागि घन्टौं लाइनुमा बलुपर्ने बाध्यताको अन्त्य हुन सकेको छैन ।

खेलकूद समाचार

महिलातर्फको उपाधि नेपाल पुलिस क्लबलाई

काठमाडौं, २६ जेठ/प्रधानमन्त्री कप एनभीए भलिबलमा महिलातर्फको उपाधि नेपाल पुलिस क्लबले जितेको छ ।

राष्ट्रियको कभर्ड हल त्रिपुरेश्वरमा भएको खेलमा पुलिसले एभरेष्ट भलिबल क्लबलाई ३-२ को सेटमा हराएर उपाधि जितेको हो । पहिलो दुई सेट पुलिसले जितेको थियो । त्यसपछि लगातार दुई सेटमा एभरेष्टले पुलिससँग जित निकाल्यो । अन्तिम तथा निर्णायक सेटमा पुलिसले एभरेष्टलाई १५-१२ ले जित्यो । यसै सशस्त्र प्रहरीको एपीएफ क्लब महिलातर्फ तेस्रो भएको छ । शनिवार भएको खेलमा नेपाल आर्मीलाई ३-० को सेटमा हराएर एपीएफ तेस्रो भएको हो । अहिले फुलफोर्मको गण्डकी प्रदेश र हेल्ल नेपालले खेलिरहेका छन् । गण्डकी शीर्ष र हेल्ल नेपाल दोस्रो स्थानमा रहेई फाइनलमा पुगेका हुन् । पुरुषतर्फ नेपाल पुलिस क्लब तेस्रो भएको छ । पुलिसले त्रिभुवन आर्मीलाई ३-२ को सेटमा हराएर तेस्रो भएको हो । प्रतियोगितामा पुरुषतर्फ आठ र महिलातर्फ ६ वटा टोली सहभागी थिए । पुरुष र महिला दुवै तर्फको विजेताले आठ लाख, उपविजेताले चार लाख र तेस्रो हुने टोलीले दुई लाख र्खैयौं पाउनेछन् ।

अर्थ/कपौरैट समाचार

सरकार आर्थिक समृद्धिको यात्रामा अघि बढिरहेको छ : अर्थमन्त्री पुन

काठमाडौं, जेठ २६/अर्थमन्त्री वर्षमान पुनले वर्तमान सरकार जनताको जीवनस्तर बढाउँदै आर्थिक समृद्धि यात्रामा अघि बढिरहेको रहेको बताएका छन् । नेकपा (माओवादी केन्द्र) समर्थित रिटर्नी सेक्टर नेपालको प्रथम स्थापना दिवसका अवसरमा शनिवार काठमाडौंमा आयोजित कार्यक्रममा उनले सरकार मूलकको आर्थिक तथा सामाजिक रूपान्तरणमा केन्द्रित भएको बताएका हुन् ।

मूलक गणतान्त्रिक व्यवस्थाका प्रवेश गरेपछि विभिन्न क्षेत्रमा आधारभूत उपलब्धि हासिल भएको जनाउँदै उनले अब ती उपलब्धिको गुणात्मक विकास गरिने बताए । गणतन्त्रपछि मुलुकमा केही भएपन भने नकारात्मक भाष्य चिर्दै सरकार अघि बढिरहेको उल्लेख गर्दै अर्थमन्त्री पुनले भने, 'बजेटमार्फत जनतामा आशा जगाउँदै देशभित्र वा बाहिर जहाँ भए पनि राष्ट्र निर्माणमा योगदान दिन सक्छौं' भन्ने सोच विकास गर्न खोजिएको छ । 'अर्थमन्त्री वर्षमान पुनले आर्थिक वर्षमा एक लाख रिटर्नलाई पुनःस्थापना गर्ने योजना अघि सारिएको जानकारी दिँदै उनले विदेशबाट फर्केका युवाको श्रम, सीप र पुँजीलाई स्वदेशमै प्रयोग गर्ने वातावरण बनाइएको बताए । मन्त्री पुनले आगामी आर्थिक वर्षको बजेटमा कृषि, ऊर्जा, सूचना प्रविधि, पर्यटन र उद्यमशीलता प्रवर्द्धनलाई प्रमुख पाँच रूपान्तरणकारी क्षेत्र घोषणा गरी विशेष योजना अघि सारिएको बताए । 'कृषिको रूपान्तरणलाई पहिलो प्राथमिकता दिइएको छ । विद्युत् उत्पादन गरी आन्तरिक खपत बढाउने तथा अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा विक्री गर्ने योजना राखिएको छ', मन्त्री पुनले भने, 'विदेशी पर्यटक भित्र्याएर आर्थिक समृद्धिमा

फड्को मार्न सकिन्छ ।' आगामी दशकलाई सूचना प्रविधि दशक घोषणा गरिएको जानकारी दिँदै मन्त्री पुनले १० वर्षमा ३० खर्कको सूचना प्रविधिसम्बन्धी सेवा निर्यात र १५ लाख रोजगारी सिर्जना गरिने दाबी गरे । राष्ट्रिय युवा परिषद्का उपाध्यक्ष सुरेन्द्र बस्नेतले वैदेशिक रोजगारबाट फर्केका युवालाई स्वदेशमै उद्यमशील बनाउने उद्देश्यले आगामी आर्थिक वर्षको बजेटमा समेटिएका विभिन्न कार्यक्रमबाट लाभ लिन अप्ठारै गरे । परिषद्ले रिटर्नी युवालाई लक्षित गरी उद्यमशीलता सम्बन्धी तथा वित्तीय साक्षरताका कार्यक्रम सञ्चालन गरिरहेको उनले जानकारी दिए । सेक्टरका अध्यक्ष देवेन्द्र सम्बाहाङ्गले वैदेशिक रोजगारबाट श्रम, सीप र पुँजीसहित स्वदेश फर्केका युवालाई एकताबद्ध गर्दै स्वदेशमै उद्यमशीलता विकासमा सहयोग गरिने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे । उनले रिटर्नी युवालाई स्वदेशमै काम गर्ने वातावरण बनाउनुपर्नेमा जोड दिँदै सरकारले अभिभावकीय भूमिका निर्वाह गर्नुपर्ने बताए ।

लायन्सको चौथो...

...बैठकको अवसरमा उत्कृष्ट कार्य गर्ने क्लब, क्लबका अध्यक्ष एवं पदाधिकारीहरू, जोन तथा रिजोन चियर पर्सनहरूलाई सम्मान गरिएको थियो । बैठकमा पाल्पा, कपिलवस्तु, काठमाडौं, रुपन्देही, नवलपरासी जिल्लाका १ सय ६९ क्लबका ७ सय बढी लायन्सकर्मिहरूको उपस्थिति रहेको डिष्ट्रिक्ट सचिवालय बुटवलका सचिव भूपति न्यौपानेले जानकारी दिए ।

वर्गिकृत डिस्प्ले

१X५ साइजमा मात्र

वर्गिकृत डिस्प्लेमा विज्ञापन दिनुहोस्

व्यवसाय बढाउनुहोस् ।

सम्पर्क: ०७५-५२०६०१

गन्तव्यको अवस्था.....

नाम पनि मुद्रिक, यम पनि मुद्रिक

मुद्रिक छाप, ५४४ गेजमात्र

विज्ञापनको लागि सम्पर्क :

व्यक्ति शोचिपत्र कम्प्युनिकेशन प्रा.लि.

तानसेन, पाल्पा

०७५-५४९९८८८, ५४९९८८९

E-mail

news.uniquefm@gmail.com

www.uniquefm942.com

हरेक प्रहरका ताजा समाचारका लागि www.shitalpati.com क्लिक गर्नुहोस् ।

जपजन्चेतना दैनिकको आधिकारीक वेबसाईट

शितलपाटी

कम

www.shitalpati.com

डिजिटल पत्रिका